

M A G Y A R M E R K U R

1789-dik éíztendőben.

A Róm. Csász. és Apostl. Kir. Fels. különös engedelmével.

Szombaton Bőjt - más - Havának 28 - dik Napján.

Hadi környűl - állások.

Szemlinből Márt. 19én. „ Februáriustól fogvást a' Duna és Száva vízének ki-öntött árja nekünk kedvűnk ellen most nyugalmat szerzett, és a' Törököket minden ellenségeskedésre tehetetlenké tette. Nagy türhetetlenséggel várjuk mi azt a' szerentsés napot, mellyen Vitézeinknek olly régtől tsak gyűladozó szíveik szívűnk kívánsága szerént lángot is vethetne, és ellenségűnknek ennek már tapasztalt ereje, hamuvá tehetné. Valamint itten tavali Sz. Márton napja az a' leg-szomorűbb napunk vólt, mellyen fegyverkezéseink meg-szűnének, úgy leszen minékűnk ez idén öröműnknek leg-szerentsésebb innepe napja, a' mellyen ellenségűnknek kardunk élével tisztelhetjűk; és e' lesz az a' tiszteletre méltó óra, mellyben minden

A A

den

den fanyarúságaink feledékenységbe és füstbe mennek. „

„ A' Törökök fajkáikat naponként a' vízre bocsátják, mellette naponként már gyakor ágyú - lövésekkel füleinket ébrezgetik. Vagyon is reménségünk, hogy nem sok idő múlva mozdulásaink lesznek. „

„ Vurmzer Húszár Regimentünk Bánátba egészen öszve-huzattatik, ellenben Gréven egészen Horváth országban. A' F. M. L. Bráun (Brovne) dolgozik ugyan erősen rajta, hogy ez az itten lévő két Diviziónk Szemlintől el-ne vitettefsék, mivel özflopát, mellyre eddig támaszkodott, ez által el-dönténék. „

„ Zvorniknál számosan gyülekezik-öszve az elenség; lehet gyanakodni, hogy a' Szabatsi táját fogja meg-látogatni. — Péterváron 10000 fővény-sákok nagy fietséggel készíttetnek-el. A' Belgrádi gárizoa (várbeli őrizet) most csak 6000 emberből álló. „

„ Éppen ma érkeztek Vurmzer Regimentünkhez 300 derék, markos, szemre való rekrutáink, és annyi remundák; ezekben mi minden vítezséget ígérhetünk magunknak. „

A' V. Gyulay Sámuel Regimentjénél, Pongráz Úrnak meg-halálozása által fel-szabadult Fő Hadnagyi méltóságot Kollovrát Gróf Úr, a' második Bánáti-Regimentnek eddig volt Fő Hadnagya Úra nyerte-el; helyébe pedig a' Májóri hivatalt viselő Spork Gróf Úr Fő Hadnagyságra lépett, és ezen előbb-mozdulás által meg-üresedett Májóri - hivatalba a' Gyulay Ignácz Gróf Úr helyheztesztetett.

A' De Vinz Regimentbéli Fel-Hadnagya Boer 300 emberből álló vadász sereget állít-fel. Egy Ver-fetzi mezei gazda-is engedelmet kért, hogy legyen nékie szabad tsupa szökevényekből egy szabad sereget fel-

fel-állítani. Az ő kívánsága mind ekkoráig bé - nem tellyesítettett. Erről azt hírlelik , hogy Verfetzet abban az időben igen efzesen védelmezte a' haramiák ellen , a' mellyben a' Bresánvillji sereg' Temesvár felé visszafra vonta magát. — A' Bánátnak külömb - külömbféle véghelyeiből a' katonaságnak ki-kelleték költözködnie , a' posványinak és víznek áradása miatt.

Mivel a' hartzra-keles nintsen már távol , ujjonlag hadi plánumokat emlegetnek némelleyek , a' mellyek közzül e' következendőt mondják eredete szerint igaznak lenni : — A' Potemkini nagy Orosz seregnek egy osztályja Bender felé vonja magát , hogy Kamenzkoy Vezért erősítse , a' ki Febr. 15 étől fogva az említett várnak vivásával foglalatoskodik. A' nevezett seregnek másik osztályja Akiermán felé fordul , hogy ezt a' fekete tenger mellyéki helyet el - foglalja. A' Románzovi sereg a' Duna mellett terjeszkedik-ki , és a' R. Császári seregnek egyesülésében Brailovnak meg-vételét fogja próbálni. Mihént a' tenger le-tsen-desedik , a' Sebestye-vára , és Oszakov előtt álló hajók az Oroszokat Akiermánál és Kilianovánál segíteni fogják. — A' R. Császári hadaknak nagyobb része Zemlin és Pétervára között fog állani és jó idővel Szerviába ütni és Belgrádot ostromolni. A' bal-száryan meszsze terjedő seregek Bánátban , fok rendbéli tudósításokként mozdulásban vagynak immár , hogy Pántsovát , Ujpalánkát , 'Suppaneket és Orsovát védelmezzék. Az Allion hegyére erős nép állittatik-fel , és a' Veteráni barlang annál inkább körül - vétettetik sántzokkal. Mihelyst a' Kóburgi sereg' nap - kelet és a' Bánáti dél felől utat nyitott magának Oláh országba , az Erdély országi seregek a' Passufoktól , a' nevezett országba bellyebb bé - fognak hatni , hogy a' Császári sereggel 's egyszersmind az Oroszokkal ösz-

ve-kaptsolják magokat, és közönségesen Brailovra és Bukurestre tzelőzo szándékjokat el-érhelsék. — A' jobb szárnyan, melly a' Slavoniai és Horváth orszá-
gi és tenger-mellyéki seregekből áll, minden készen
tartja magát, és a' Bosnyai kerefsztyének fejedelme
mellett várja Laudonnak el-érkezését, hogy Berbirnek
vagy Török Gradiskának vívásához foghafson, melly-
re okvetetlenül Bányalukának ostromlása fog követ-
kezni. — Hasonlókép a' Császári hajós sereg, melly
51 hadi hajókból áll és a' hajós legényeket hozzá nem
számlálván 4500 válogatott fegyveresekkel meg-rakva
és 328 ágyúkkal fel-fegyverkezve vagyon, az idei
hartzra-keelésben tehetsége szerént munkálkodni és az
Adriai tenger-mellyéken Albánia ellen kelő Vukásso-
vits Urat segíteni fogja. Zemlinnél álló fel-fegyver-
kezett apró hadi hajók Belgrád' ostromlásánál segítség-
gül lesznek.

A' Törökök eránt e' következendő tudósítáfsokét-
keztek: A' Fényes Porta minden erejét arra fordítja,
hogy egy rettenetes hadat táborba szállíthafson, a'
Dunának jobb partján meszsfére terjedő fok seregek
el-osztva vagynak. Egy sereg Silistriánál Bulgáriában
áll, és Bosnyában a' Török seregek erősen készülnek
a' következendő hartzra-keelésre, és minden tzeljok Sla-
voniára és Horváth országra intézve vagynak, a' ho-
va nagy erővel bé-tsapni szándékoznak. Oláh ország
részéről szint' olly szándékkal vagynak, hogy Bánát-
ba ismét bé-üfsenek. Más Ozmán sereg az egész
táborban Adrinápolynál fog maradni, hogy nem tsak
a' kerefsztyén jobbágyoktól indittathato zendülésnek
elejét vegye, hanem a' Konstantzinápolyi népnek nyug-
hatatlanságát is le-tsendesítse, és ezt a' fő várost ál-
talmazza, ha valamikép meg-történne, hogy a' Ka-
pitány Basa az Orosz hajó-seregtől meg-győzettetnék,
és

és a' Szultánnak székes fő városa ellenséges latogatással fenyegettetnék.

A' fő Vezér Urnak Haddik Grófnak parantsolatjára, Belgrádnak ostromlására rendelt készületeknek helyén kell lenniük, minekelőtte Zemlinbe érkezend; hogy azonnal az ellenséges erősségnek vivásához keményen hozzá foghafson és semmi hátra-maradáft ne szenvedjen.

A' Kóburg Hertzeg seregénél apró tsaté-patéknél egyéb nem történt. A' múlt hónapnak 26án egynéhány szabad katonáink Oknánál Tatrus folyó-vízen által-mentek, és történetbül Mávrojeninek ízámos Árnótira akadtak, melly alkalmatofiságnál a' szabad sereg közzül öten rész szerént el-fogattattak, rész szerént meg-ölettettek. A' szabad seregnek Májórja, Deli Basa, ezután fel-véteti az ellenség nyomát, a' ki-ből négyet el-tsiptek szabad Árnót seregbélink.

A' Felséges Császár lovainak második osztálya Sóky Májór Úrnak igazgatása alatt tegnap reggel Pestről Futak felé el-ment.

Külső országi hírek.

Spanyol ország. Az egész nemzet felettéb szereti és az egekig emeli ditső és jól tévő Királyját, a' ki minden módon könnyebbíti jobbagyainak súllyos terhét, és most leg-utóbb meg-parantsolta, hogy a' gabonával kereskedők nyilván jelentsék-meg öszvehordott gabona-rakáfsaikat az-országban, ha kemény büntetésbe nem akarnak esni. Az ő gyönyörtsége ki-váltképen a' vadászatban áll, mellytől minden pompa és tzeremónia távol vagyon. Néha fa alatt költi-el fölöstökömét vagy vatsoráját vadászó társaival együtt. — Ama híres világ-járónak Kúk (Cook) kapitánynak szerentsétlen halála után a' föld körül való hajózás félbe-szakasztatott egészlen. A' Spanyol Ki-

Király mostan el-tökéllette magában tudós és okos személeekbül álló társaságnak el-küldetését, a' kik a' kerek földet meg-járják és új találmányokkal meg-gazdagítsák az emberi nemzetet. A' jövő nyáron ez a' társaság útnak fog indulni.

Svédzia ország. Jóllehet a' Papi és Polgári Rend a' jobbágyokkal együtt kész akarattal segítette vala a' Királyt, hogy a' háborút hathatósan folytathassa; mindazáltal a' Vitéz vagy Nemes Rend semmiképpen sem iparkodott, hogy Királyjának szándékát elő-mozdíthassa, hanem hogy minden módon halasztsa a' készületeket. — Febr. elején az ország gyűlésében a' Királyi székről jelentette vólt a' Király, hogy az idő eltelnék és az ellenség minden ereje szerént készűlné a' hadakozásra; hogy az országnak meg szabadítására gyors rendelések kívántatnak - meg; hogy egy komissio állittassék fel, melly azon tanátskozzon, miként lehetne a' szárazon vitézkedő sereget, a' tengeri hadat és az országot védelmező állapotra helyhezetni, a' határ-fzéleket minden ellenséges be-tsapások ellen meg-örizni és gyorsan vívelt hadakozás után állandó és hasznos békeféséget kötni.

A' többi rendekbül leg-ottan ki-válogattattak azok a' személyek a' kik ennél a' kommissiónál az ország javában dolgozzanak; tsak egyedül a' Nemeféség meg-nem egyezhete az ő választásában; minthogy haszontalan tanátskozásokkal tölté idejét, mellyek a' jelen-lévő dolgokat nem illeték. Az őszve gyűlekezett Nemeféségnek nagyobb része az ország' marsalljából nyilván tsufságot űze, a' ki a' vetekedő személyeket rend-be hozni és a' tanátskozásnak valóságos pontomaira vízfza téríteni akarta. Ez eránt a' Király Febr. 7én a' királyi székből hoszfzas beszédet tarta, melly többnyire a' Vitézlő és Nemes Rendnek vétkezését vette

tár-

tárgyúl. „ Kegyelmetek vitézlő Uraim, úgy mond, a' gyűlekezetben olly beszédek mondottak, mellyek felségemet meg-sértik és meg-bántják, és a' mellyet a' törvénynek meg-kellene büntetnie. Mind ezt el-tűrtem vala, valameddig olly nagy rendetlenséget követtenek vala-el kegyelmetek. Mostan pedig kénytelen vagyok véle, hogy akaratomat ki-nyilatkoztassam és megparantsoljam kegyelmeteknek, hogy ország' marsalljoknak elég-tételt adjanak és illendőképpen ötet meg-kövefsék kegyelmetek, mellyre kötelesek; egyszersmind meg-hagyom kegyelmeteknek, hogy minden tanátskozásaik, mellyek a' tisztelettel ellenkeznek, mellyel tartoznak nékem kegyelmetek, főképen a' Febr. 7 és 9-dik a' protokollumból ki-töröltesse. Azonnal tehát a' vitézlők házába menjenek kegyelmetek és a' Grófnak vezérleése alatt kegyelmed Fersen Gróf és de Geer Károly és mások a' kik az ország' marsallnak irásában fel-jegyezve vagynak, az eránt a' mi történt, mentsék magokat előtte és az-ő székébe késérjék ötet, a' hol a' törvényel ellenkezőt a' protokollumból ki-töröltesse. „ Így szólla a' Királynak nyilván való parantsolatja. De a' Vitézlő Rend nem akara engedelmeskedni, és annakutánna következe az a' mi ez előtt meg-iratott vala: hogy tudni illik ez az engedetlenség és más esméretlen okok a' Királyt reá bírták, hogy 30 fő rendű nemes személyeket fogságba hányatott.

Dániában a' háborunak el-kerülhetetlen folytatása miatt a' néptől hadi uzsora kívántatott és a' Dániai seregek indúlo félben vagynak a' határ szélek felé. Gondolóra vévén, hogy egész Dánia, Lapponiát és Grönlandiát hozzá számlálván tsak 1 millió 800000 lakosokat számlál, és a' Királynak jövedelme leg-fel-lyebb 9 milliókra vettetik-fel; ki-ki könnyen képzel-he-

heti magának hogy a' hadi u'sorából igen tsekély summa kerekedik - ki, holott a' jobbágy az ő vagyonjának százától 2 forintot fizet.

Lengyel ország. Febr. 13án az Oroszok és Lengyelek között történt hartznak oka a' vólt, hogy az Oroszok a' vásárlott gabonának élés-hazakat akartak építeni Mohilovban, az előbbiek ezen szándéknak ellent-állottak. Mind a' két részről fok vólt az el-esettek és meg-sebefedtek' száma. A' győzedelem el-inten kétséges vólt; mert a' Lengyelek hanyatt homlok rohantak az Oroszok közzé, míglen ezek fortélyos fordulással azokat nem tsak meg-verék, hanem 4 mértföldnyire is vízfzsa kergeték. 4000 Lengyelek, rész szerént rendes seregek, rész szerént egy csoport nemesek, és másféle gyűlevész népek vóltak, mindnyájan ló hátán. Az Oroszok az ő élés-házaikat fel-állíták és az ő Vezérjek leg-ottan kurirt küldé Romanzov Fő Vezérhez. — A' Varfői gyűlés körül-járo írás [*Circulare*] által a' szabadsággal vólt tiszteket, és kiváltképen azokat a' kik idegen országban múlatnak, Regimentjekhez vízfzsa hívja, úgy hogy első Májusig mindegyiknek el-kell érkeznie rendelt helyére. Két Nemesek, kinek egyike Khoronzef vagy Zászló tartó, és a' másík Kapitány a' Lengyel seregeknél, ezen írást olvasván, el-halaványodának, mivel az egyik már 10, a' másík 25 esztendőktől fogva szabadsággal vólt, és következésképen mind a' ketten az ólta nem látták Regiment-jeket. — A' Kaminieki kommandáns Vitt Gyenerális, a' ki az ország' gyűlésétől Varsóba hivattatott, magaviselése eránt való mentségnek okáért, az erőtségnek igazgatását Hayinszky Fő Hadnagynak által-adta.

P E S T E N N,

Nyomtatott Patzkó Ferentz' betűivel.